

Kolorowy świat ilustracji

Świat ilustracji książkowej jest światem pełnym piękna, magicznego czaru i tajemniczości. Dzięki niej dusza staje się spełniona. Czyż nie tak się czujemy, kiedy wracamy wspomnieniami do lat dziecięcych?

Jak miło jest przypomnieć sobie chwilę, w której po raz pierwszy trafiła w nasze ręce książka. Kiedy przewracaliśmy kolejne kartki z ilustracjami mogliśmy znaleźć się w krainie fantazji, która tak przemawia do wyobraźni młodego czytelnika.

Takie wspomnienie budzą u mnie obrazki namalowane przez Jana Marcina Szancera. Stworzył ich bardzo wiele ale tylko te, które są uzupełnieniem treści „Baśni” J. Ch. Andersena zostaną we mnie na zawsze. Ich stary egzemplarz z 1965 roku towarzyszy mi do dzisiaj i ma swoje miejsce na regale. Zanim zaczęłam pisać te słowa zdjęłam „Baśnie” z półki i jeszcze raz na nowo odkrywałam urok tych niezapomnianych rysunków.

Za najpiękniejszą ilustrację uważam tę, która znajduje się na okładce i przedstawia Królową Śniegu. Śnieżna Pani w przepięknych stylizowanych saniach wraz z parą białych koni frunie po szaroniebieskich obłokach, a w dole widać ciepłe odcienie brązowych dachów ówczesnych domostw. Jan Marcin Szancer tak namalował ten obraz, że z łatwością wyobrażam sobie odgłos szumiącego mroźnego wiatru a majestat Królowej Śniegu wzbudza u mnie respekt.

Śmiała kompozycja, kolorystyka bogata w brązy i smukłe sylwetki bohaterów, odziane w ubiory charakterystyczne dla danej epoki składają się na styl szancerowski. Jego szlachetna prostota i dyscyplina kompozycyjna ma źródło w ubogiej technice poligraficznej. Warto wspomnieć o nauczycielu twórcy ilustracji „Baśni” J.Ch.Andersena, dzięki któremu możemy i dziś oglądać te urokliwe scenki. Jest nim malarz, który wynajmował mieszkanie u rodziców Jana. I jak to bywało u artystów popadł w tarapaty finansowe. Nie mógł tym samym opłacać czynszu i w zamian udzielał nauk rysunku synowi właścicieli wynajmowanej kwatery. Spoglądając na kolejne obrazki nie można oprzeć się refleksji o talencie Jana Marcina Szancera, który w pełni zasługuje na miano króla polskich ilustratorów.

W jednym z Jego artykułów zatytułowanym „Notatki ilustratora” i zamieszczonym w „Projekcie” z 1957 roku tak czytamy: „Pablo Neruda powiedział, że jedną z najlepszych rzeczy, jakie u nas zobaczył jest książka dla dzieci i zabrał ze sobą walizkę pełną dziecięcych książek.” Można tu wyczuć dumę z polskiej ilustracji książkowej, która szczyli się 200 letnią tradycją. Od 1965 roku nasza reprezentacja brała udział w Konkursie na „Najpiękniejszą książkę świata” we Frankfurcie nad Menem, gdzie triumfy święcili m.in.

Bohdan Butenko czy Zdzisław Witwicki. Album tego drugiego otrzymała moja córka jako pamiątkę po zwiedzeniu wystawy ilustracji w książce podczas Nocy Muzeów, zorganizowanej w Wojewódzkiej i Miejskiej Publicznej Bibliotece w Zielonej Górze. Ze wstępu do albumu wiem, że ilustracje dla dzieci mogą tworzyć tylko Ci, którzy kochają to, co robią. Tak mawia sam Zdzisław Witwicki: „Miałem chyba wielkie szczęście w życiu, że mogłem pracować w dziedzinie sztuki zwanej ilustracją. I to ilustracją dla dzieci. Przez kilkadziesiąt lat robiłem to, co najbardziej robić lubiłem. Malowałem obrazki dla najwrażliwszego odbiorcy na świecie. Czy może być dla artysty coś wspanialszego?”

Jeszcze na zakończenie chciałabym wspomnieć o Wandzie Orlińskiej, która wspólnie z mężem i córką trudni się od lat ilustratorską twórczością dla dzieci. Interesującą ekspozycję poświęconą ilustracjom, jakie załączała do treści książkowych czy różnych czasopism mogliśmy oglądać jeszcze kilka dni temu w pomieszczeniu przy Sali Dębowej WiMBP w Zielonej Górze. Jej artyzm jest wynikiem szkoły, jaką otrzymała będąc uczennicą Króla Polskich Ilustratorów – Jana Marcina Szancera.

Obcowanie z pięknem czyni nasze życie bardziej kolorowym dlatego dbanie o jego pielęgnację może być wyzwaniem, dla którego warto podjąć wysiłek. Chciałabym zachęcić Was, drodzy czytelnicy do wyjścia z domu, do obejrzenia wystawy w Bibliotece lub Muzeum... To magiczne miejsca, w których chwile spędzone nigdy nie są stracone...